

skeligt for ikke at sige umuligt det er. Jeg vil advare det danske Folk imod at lade det komme saa vidt, at vi ligefrem ikke kan producere til Eksport længere, idet de Varer, vi skal købe i Udlandet, er blevet for dyre, fordi vi ikke i Tide har dæmnet op for andre Varer, som vi kunde have undværet.

Jeg anbefaler Lovforslaget til den størst mulige Velvillie i dette høje Ting og haaber, at det maa blive vedtaget forholdsvis hurtigt. Jeg skal ikke insistere paa, at det netop skal vedtages præcis i den Skikkelse, i hvilken det her foreligger. Det afgørende for mig er, at der træffes saadanne Foranstaltninger, at vort økonomiske Liv ikke skal være udsat for den Skade og Fortræd, som det utvivlsomt vil blive udsat for, hvis vi lader Tingene gaa deres egen Gang.

Gunnar Fog-Petersen: Den Omstændighed, at vor Import udviser et større Beløb end vor Eksport, er i og for sig ikke foruroligende. Det maatte den nødvendigvis gøre, efter at vi i flere Aar havde udtømt vore Lagre, og den maatte gøre det med meget betydelige Tal i de første Aar efter Krigen. Vore Lagre skulde suppleres og udfyldes, og vore Penges Værdi var sunket til under Halvdelen af, hvad de var før. I et Samfund som vort, der til sin Produktion baade i Landbruget og i Industrien indfører en meget væsentlig Del Raavarer udefra, forarbejder dem her i Landet og derefter atter eksporterer en Del af dem, maa Statistikken nødvendigvis udvise større Indførsel end Udførsel, og i sig selv er dette vel ikke nogen afgørende Maalestok for Landets Velstand. Man kunde gøre det Tankeeksperiment at forestille sig et Samfund, som slet ikke eksporterede og slet ikke importerede. Et saadant Samfunds Velstand var ikke dermed fastlagt og uforanderligt, der kunde meget vel i et saadant Samfund oparbejdes en meget betydelig Velstand. Dette viser, at man ikke kan tage Eksport- og Importtallene, dertil lægge, hvad der tjenes i Udlandet paa anden Maade, og derudfra danne sig et sikkert Skøn over et Samfunds økonomiske Tilstand og dets Købeevne. Det er kun een Side af Sagen, man derved fæster sin Opmærksomhed paa, og man faar let en skæv Betragtning frem, hvis man alt for stærkt fæster sit Blik paa denne Side af Sagen.

Vi havde i Danmark ogsaa før Krigen en betydeligt større Indførsel end Udførsel og med stigende Velstand en stigende

Import i Forhold til Eksporten. Den sidste ærede Taler (Hauge) nævnte, at vi i det kommende Aar, hvis der ikke blev foretaget Indgreb, vilde komme til et Underskud paa vor Handelsbalance af 700 Millioner Kroner. Dette Tal er sammenlignet med Pengenes nuværende Værdi ikke saa stort som det Importoverskud, vi havde før Krigen. Men jeg ser en betydelig Vanskelighed deri, at Valutaforholdene i Verden er blevet helt andre, end de var den Gang, og at den danske Krone i Forhold til Sterling og Dollars nu staar lavere, end den gjorde den Gang. Derfor er det ikke at undres over, at dette Spørgsmaal har vakt Opmærksomhed i ledende Kredse indenfor vort Erhvervsliv, og vel allerførst indenfor Bankerne, der havde Lejlighed til at lægge Mærke til de store Beløb, der gik til Udlandet til Indkøb af Varer, som ikke alle var lige nødvendige for vor Produktion. Saa vidt jeg ved, var allerede i Sommer Landmandsbanken opmærksom paa de store Beløb, der gik til at betale Indførselen af Automobile, og Banken foretog da i sine Dispositioner en Begrænsning deraf, idet den ræsonnerede som saa, at der allerede var kommet mange Automobile hertil, og at vi desuden havde en meget stor og overflødig Hestebestand. Man mente, Pengene kunde finde bedre Anvendelse end til fortsatte betydelige Bilindkøb.

Som Følge af saadanne Overvejelser indenfor Bankerne dannedes Fællesraadet, der nu har henvendt sig til Regeringen og gennem Regeringen til Rigsdagen for at faa Lovgivningsmagten draget med ind i det Arbejde, som skal gøres for at bedre Situationen. Derved er Spørgsmaalet bragt frem for sit rette Forum, bragt frem der, hvor Afgørelsen skal træffes, og hvor Ansvarer i denne Sag bør ligge.

Naar man overvejer dette Spørgsmaal, tror jeg, at man mindre skal fæste sin Opmærksomhed paa Kravet om at faa Importen begrænset og mere paa at faa den omlagt, saaledes at den begrænses for Varer, der ikke saa stærkt som andre bidrager til at forøge Produktionen, og derved til Muligheden for en lønnende Eksport. Man maa heller ikke overse, at der i Erhvervenes egne Dispositioner, med Hensyn til hvad det kan betale sig at indføre, ligger en naturlig Begrænsning. Det gaar ikke an at anlægge den Betragtning, at Erhvervene disponerer ganske hen i det blaa og køber ind uden nogen Beregning over, om det kan betale sig at foretage disse Indkøb. Man kan heller ikke regne med, at vi ubegrænset vil kunne indføre Varer her til